

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A sümegei ipartestület.

Valahára megvan!

Az eszme, amely sokáig ott égett törekvőbb iparosaink lelke mélyén, végre leküzdötte a maradiak ellenállását, keresztülhatolt a törvény sáínak labirintusán s rövid idő múltán megvalósul.

A vármegye törvényhatósági bizottsága ugyanis hozzájárult a sümegei ipartestület megalkotásához.

Az ipartestület eszméje tehát lekerül lapunkban is az öregbetűs vezércikk helyéről a Hírek rovatába, miután egy évtizeden át többször foglalkoztatta tollunkat. Mielőtt azonban lekerülne, még egyszer foglalkozunk vele itt, lapunk homlokán, azután bucsút veszünk tőle árval a szívből fakadt jó kívánsággal: áradjon belőle áldás a város minden rendű és rangú iparos polgárára.

Áldás fakad, ha csak a remények, amelyeket az ipartestület működéséhez fűzünk, megvalósulnak. Mert az iparosok eme szervezetére szép feladatok várnak. Nevezetesen az ipartestület a város minden mesteremberét egy táborban egyesíti, egy zászló alá sorakoztatja és közös célok megvalósítására vezeti. Mert akárhány ága van is az iparnak, vannak közös céljai, amelyek megvalósítása egyformán az ipa-

rosok egyetemének előnyére válik. Az ipartestület tehát a közös zászló alatt fejleszti a kartársi szellemet. A különféle ágbán dolgozó mesterembereket összefűzi a társulás, a közös célok és törekvések erős kötelékével. Hogy e célját elérhesse, szükséges, hogy egymás iránt teljes szeretettel, bizalommal viseltessenek, egymás gyöngéi iránt elnézők legyenek s mindenkor, minden alkalommal nem az összetűző és szétválasztó, hanem ellenkezőben, az egymáshoz vonzó, az egyesítő pontokat tartásuk szem előtt.

Akkor a város iparos osztálya érezni fogja az egyesülés erejét s ez az erő nemcsak saját dolgaiban, hanem a város közügyeiben is hatalmasan érvényesül majd, hasznos, áldásos eredmények megvalósulására.

Az ipartestület iparosaink önképzésére is hasznos szervezet lesz majd. Járthat megfelelő szaklapokat, szakkönyvtárt létesíthet, amelyek speciálisan a szakmába vágó ismereteket szolgálják. A kisipar is nagy lépésekkel halad előre. Napról napra új vívmányok merülnek föl. Új szerszámok, új anyagok, új fogások viszik előbbre az egyes szakmákat, új felfogás, új izlés támad, hisz semmi sincs úgy alávétve a zsarnok divat szeszélyeinek, de meg a fejlődés örök törvényének is, mint az iparos munkája. Mindennek megismérlését és elsajátítását szolgálja a szak-

lap és könyvtár s emellett előmozdítja ezt a társas érintkezés is, amelyre az ipartestület alkalmat ad. Egyes szakszerű felolvasások szintén gyarapítják iparosaink szakmabeli ismereteit.

Az ipartestület az erkölcsi és szellemi haladáson kívül erős kézzel szolgálhatja iparosaink anyagi érdekeit is. E tekintetben első sorban kínálkozik az önálló betegsegítő pénztár. Tekintve, hogy a sümegei mész- és téglagyár, a bazaltbánya, a börgyár a munkások százait foglalkoztatja, meg hogy Sümegeen nagyszámú kisiparos család van számos legénnyel és inással: ez a betegsegítő a tagok oly mennyiségére támaszkodhatik, hogy benne a vármegye egyik legvirágzóbb betegsegítő pénztárát alapíthatják meg.

Ez az önálló betegsegítő pénztár pedig forró vágya iparosainknak s ha az ipartestület dolgában szétágazók voltak is a vélemények, ebben egy volt édes mindnyája.

A törvény a szövetkezetek alkotását is említi az ipartestületek programjában. Hát erre mostanában alig kerül minálunk a sor, bár ez szolgálna csak nagyban iparosaink anyagi érdekeit.

Szép hivatás vár iparosainkra a segédek és inasok nevelésében is. A régi céhrendszernek egyik üdvös hatása éppen az volt, hogy gondos figyelemmel örködött a mesterlegények és inasok magaviseletén. Mintegy gyermekeinek

A bálkirálynő.

A mi tisztelt barátunk, Bartos Dini kedves fiú, a mellé, kérem, kamarás, továbbá országos reményű gavallér és okvetlenül keresztül-lővi azt a frátert, aki egyéb privát dolgaiba merne avatkozni. Dini remekül lő, szeretjük is mi őt mindnyájan.

Egyéb privát dolgai közé tartozik a többek közt, hogy annak idején halálosan szerelmes volt a szép Tassy Zsözéba. A szép Tassy Zsözé azok közé a káprázatos bálí tünemények közé tartozott, akikbe két három farsangon át mindnyájan szerelmesek szoktak lenni halálosan s aztán örizzük holtig egy-egy fél keztyűjét, egy-egy biztató mosolyának, egy-egy reménynyújtó kézszerítésének az emlékéit. Az esetet komplikálta még az is, hogy a szép Zsözé roppant elmés leány volt és volt vagy százötvenezer forint hozományja is. Az apja, — szívesen korhelykedett velünk az öreg úr, — mindnyájunkat biztatott:

— Ne hagyjátok magatokat, fiúk! Százötvenezer forint szép pénz s a leány a ráadás! . . . Én nem értem, hogy egyitek se bír vele!

Olykor egyikünket vagy másikunkat külön is uszított az öreg:

— Látom, fiú, ütöd a vasat. A leány sokat emlegetett téged odahaza. Szedd össze magad, gyerekem! Szeretnék már szép sze-

rivel szabadulni tőle. Tudod, más dolga is volna még az embernek.

És kacsintott egyet az öreg úr, pödörített daliás, szürkülő bajuszán. Akármilyen legyen, de látszott azon a bajuszon, hogy biz igen más dolga is volna még az embernek!

Egyszer-egyszer le is sajnált bennünket: — Micsoda szépség! . . . Én nem értem, hogy semmire sem mentek azzal a leánnyal! . . . Hej, ha nem az enyim volna! Majd megmutatnám én nektek!

Bartos Dini végre kirukkolt az öreg Tassy Frigyesnek. — Frici bátyám! Egy pár komoly szóm volna hozzád.

— Gyerek! — kiáltott Frici bátyánk boldogan, — te a leányt akarod megkérni!?

És megölelte Dinit, háromszor is megveregette a vállát, mustrálta, gyönyörködött benne, mintha már a fia lett volna.

— Bravó, fiam! . . . Nagyszerűen mulattunk! Meglásd, milyen jól összeférünk! . . . Minden szüreten nálam lesztek vagy négy hétig. Ilyen ember kell nekünk. Csak tarokkozni tudnál becsületesebben!

Dini ígérte, hogy majd megtanul becsületesen tarokkozni.

Frici bátyánk még egyszer megölelte: — Rendben vagyunk. Eredj, szólj a leánynak is.

Dini nem sokáig teketóriázott. — Zsözé nagysád, a kezét kérem.

A szép leány nyújtotta neki a kezét.

— De egészen!

A szép leány oda nyújtotta neki a másik kezét is. De gyönyörű, formás két holmi volt az.

— Nem így, — mondta igen komolyan Dini.

— Hát hogy? — csodálkozott a leány.

— Édes apjával már beszéltem, — szólt halkabban a kamarás és azon a bizonyos férfiasan meghatott hangon, amit ilyen esetekben szoktunk használni.

Mintha megcsiklandozták volna, nagyot kacagott a szép leány. — Értem! . . . Maga megkért . . . És az öreg nyomban odaigért, ugy-e?

Megcsóválta azt a boglyas, szép fejét. — Lássá, mindig ilyeneket csinál! . . . De maga kedves barátom, ne hallgasson az öregre. Tudja, magának bevallom, ő szeretne szabadulni tőlem. Szeretne lerázni a nyakáról. De én nem hagyom magam. Vigyáznom kell még rá. Ha magára marad, leiözik, képes lenne megölni. Ő pedig egy cseppet se ért a házassághoz. Nem neki való találmány. Egy hét alatt papucs alá kerülne s aztán mindig hozzám járna panaszkodni. Lássá barátom, én nem mehetek férjhez. Az öregre kell ügyelnem.

A szeme kacagott, az ajka komoly volt. Dini mélyen sértve érezte magát s tűnődött, kit löjjen keresztül! . . .

Majd gavalléros nyugalommal szólott:

— Zsözé nagysád; én szeretem magát.

tartotta ezeket a céh, s szigorú szabályzattal törekedett arra, hogy a gyermekei éppen a jellembeli fejlődés legkényesebb napjaiban oly magaviseletet sajátítsanak el, ami majdan mint embernek és iparos polgárnak egyképpen diszére válik. Természetesen az ipartestület nem rendelkezik a régi céhalkotta szabályzattal és eszközökkel, mert ma már ezek részben elavultak, részben azért, mert az ipartestületnek a törvény keretében kell mozognia. De már az az erkölcsi hatás, amely egy város iparos polgárainak összességében megnyilatkozik, érezteti jótékony befolyását a segédekre és inasokra is. Másrészt pedig ebben a befolyásban nem a hideg paragrafusok ereje, hanem hogy úgy mondjam, mintegy a közös vérség szeretete nyilatkozik meg. És az esetleges összejutások esetén, ahol a rideg törvény büntető ereje csak keserű nyomokat hagy, ott ennek a szeretetnek megnyugtató békésen, megnyugtató intézi el a fölmerült különbözeteket.

Ezeken kívül az eleven, lüktető, folyton fejlődő élet sok módot nyújt az ipartestületnek, hogy az iparos érdekek védelmében sikra szálljon. Ma, mikor mindenki az iparfejlesztés szükségességét, nemzetfenntartó erejét hangoztatja; mikor a fejlődött ipar szinte egynek vallja a nemzeti élet fenntartásával, haladásával, anyagi és szellemi boldogulásával: egyre fontosabb kérdések merülnek föl a közéletben, amelyek a nemzet iparát s ennek kapcsán ennek minden egyes munkását is érintik és érdeklik. Sokszor pedig akkora ez az érdek, hogy szinte az eleven húsba vág s az élet egzisztenciájával függ össze. Jó tehát, hogy minél több olyan iparos szervezete legyen az országnak, amelyik ezt az eleven életet megérti, hullámaival szíven-ágyán keresztül eresztí s mindnyája javára értékesíteni akarja is, tudja is.

Mindezeket egybefoglalva, részünkről melegen üdvözljük a megalakuló

ipartestületet. Működéséhez szép reményeket kötünk. Kívánjuk, hogy a reményeket mind valóra váltsa. Akkor munkájából áldás fakad a városka iparososztályára és ennek minden egyes tagjára is.

Előre hát a megtört uton! Előre az Isten és haza nevében, a szeretet és összetartás lobogója alatt.

Az állandó baj.

Rég veri már a magyart a Teremtő. Régen bizony. A mezőgazdasági viszonyok egyre silányabbak. Agrikultur állam vagyunk és még a Kánaánról: az Alföldről is kívándorol a nép, mert nincs mit ennie.

A tavalyi rossz esztendő még most is sínyli a nép. Tavasszal, mikor a pázsitos mezők, a buja vetések, széles kukorica tábláink jó esztendő reményével feledtették bánatainkat: azt hittük, végre valahára a gond is is kevesbül, a nép is meglegedett lesz.

Csalódtunk. A tél rohamos léptekkel siet elénk. A kolompós gulya bekerül a tanyáról és ismét az az állapot, hogy nincs takarmány. Valamivel több van, mint tavaly, de ez még mind kevés a szükséglet fedezésére.

A nép tördeli a kezét. És régi igazság, hogy szükség törvényt bont: lassan eladogatja a jószágot, ő maga — maga segíti elő a rossz esztendőket, mert marháját eladva, nem új állattenyésztést, földjét nem trágyázza.

Amíg egyrészt a termőföld is romlik, addig az állattenyésztés is pang. Az állatállomány kevesbedik, értéke óriási árrakra felszökik, ami a bús gazdaságát csak növelni fogja, a nép állattenyésztési kedve megcsappan.

A gazdasági egyesületek már most figyelmeztették a népet, hogy takarmány szükségleteiket beszerezzék, igyekezzenek népies előadásokat tartani, a lapokat értesítésekkel ellátni, hol lehet olcsón takarmányt vásárolni. És ha már mindenre tudunk szövetkezetet alakítani, jó lesz megszínálni a takarmányszövetkezetet is, mely a maga igényeivel úgy lépjen fel, hogy elegendő mennyiséget tartson készletben és ne dolgozzék nagy kamatra.

Nem lehet eléggé hangoztatnunk az állattenyésztés nagy fontosságát, mert földmívelés csak ott van, ahol az állattenyésztés is virágzóan fejlődik. Nálunk, hol az állattenyésztés csak az utóbbi évtizedekben vett lendületet, nagyon ébernek kell lennünk, hogy a gazdákat a mentől intenzívebb állattenyésztésre sarkaljuk, mert egyfelől a föld termőképességé-

nek fenntartása is elsődrendű kérdés ott, hol az ország földmívelésből él, másrészt az állattenyésztés nagyon fontos, mert jövedelmező foglalkozási ág és e kettőből: a földmívelés termelte anyagokból és az állattenyésztésből van nagy kiviteli piacunk.

Addig is, míg a megfogyott marhaállomány annyira érezhető, a kivített korlátozni kellene és tilalmat kell vetni a borjú vágatásra; valamint meg kell engedni a balkáni marha beszállítását is.

A gazdákat a gazdaságosabb gazdálkodásra kell szoktatni. A learatott búzaföldön termeljen gyorsan nővő takarmányt, mely júliustól őszig a földön megterem, sőt még kukoricatörés után főleg a síkságokon, jó időben szintén termelhet takarmányt pótló állati eledelt.

Ismétlen hangoztatjuk, hogy nagyon sokat tehetnek a gazdasági egyesületek, kik a népet kioktatják, hogy hol és mit lehet késő őszig termelni.

Amellett beszéljék rá a gazdákat, hogy állatállományaikat el ne adogassák, mert tavasszal annak még nagyobb ára lesz, mint az idén volt.

A répa, korpá, krumpli, szükség esetén a csicsóka, kukoricaszár, sőt a lomblevél is jó takarmány s ha a jó széna, korpá és répa mellett itt-ott a lomblevéllel is kiegészítjük magunkat, valahogy kikászolódunk a hosszú télből.

Valóban nagy szolgálatokat teszünk a népek, ha őket kioktatjuk és nagy bajában segítségére szövetkezünk. Így a takarékpénztárak is fektessenek bizonyos tőkét takarmányra. Biztos a pénzük. Csak nem szabad visszaélni a nép szükségével.

A kérdés nagy horderejű és rendkívül aktuális. Ha nem is mindenütt, de általában nagy a panasz, hogy az idén ismét nagy a takarmány hiánya. Egyes vidékek valóban kétségbeesetten várják a telet. Jó lesz előre gondoskodni. Meg kell mozgatni minden követ, hogy a fontos gazdasági érdeket olyképpen segítsük lebonyolítani, hogy gazdasági életünket meg ne ingassa.

Forgács.

Pár évvel ezelőtt még bizony elhanyagolt állapotban leledzett a mi vidékünk népoktatásának ügye. 130—160 tanuló is szorongott egy-egy szobában a szegény mester úr vezetése alatt. Azután egyszerre megtörtött a jég. Szentgrót mizerabilis iskolai helyzetét megjavította az állam, Túrjén egyik osztálytanítói állást a másik után szervezték.

— Hát nem lefőztek, gyerekeim engem is! Nyakamba szóta a huszárt. A fene hitte volna! De ilyen ez a leány! Mit kezdjen az ember efféle tacsókkal? Képzéjétek: soha életében tarokk se volt még a kezében.

A kamarás vállat vont. Jó! jó! Csak várjunk! Majd elérkeznek s addig megnő a kis hadnagy is. De biz azok nem mutatkoztak, A szép Zsóze fölpackolta és vitte a huszárt falura. Az égszínkéék attilát elrakta kámfór közé a sifonba s a huszárból gazdát nevt.

Eleinte sok furcsát tudott öklük Frici bátyánk, amikor felnézett Pestre néha, egy kop-pet korhelykedni. — Képzéjétek gyerekek, már tört számokkal is tud számolni a huszár. A felesége mindennap órákat vés s ha nem tudja a leckét, egy táblával kevesebbet kap. Papucs alatt van a fráter, kiservesen. Én nem megyek vele semmire. Félesztendeje vesződöm, tratlizni se tud még! . . . Abszurdum. Igaza volt Dininek: csacsi!

Aztán hírt hozta Frici bátyánk, hogy osztani is tud már törtszámokkal a huszár, már rá lehet bízni, hogy ő vigye vásárra a csikókat s a zsidóval alkudják a gyapjura.

De tarokkozni, panaszkodott az öreg, soha életében meg nem tanul, a szerencsétlen. — Jó, jó! — gondolta a kamarás. — Csak várjunk! Majd elérkeznek!

Nem kertiük elé. Apránként Frici bátyánk is elmaradozott. — Mit csináljak, gyerekeim? Nem ereszt a

Szavamra. Ami azt illeti, szeretném most magam főbelőni. Szavamra.

— Ne tegye, kedves barátom, esedezett a szép leány.

— Nem teszem. De — — (roppant ünnepies lett a Dini hangja) jól idehallgason, Zsozé nagysád!

A szép leány jól odahallgatott, oly aranyosan komoly maradt a nézése. Dini pedig mintha testámentumot diktált volna:

— Bárki lesz a maga férje: én megtáncoltatom azt a frátert. Szavamra.

A szép leány nagyon tetszett e lovagkorias fogadalom. Kezet nyújtott a kamarásnak: — Kezet rá!

Bartos Dini kezet adott és azután várt. Frici bátyánk végasztalta: — Lásd, mindig mondtam neked! Mert az a leány ilyen. De igazad van fiam! A te helyedben én sem tennék egyebet. Meg kell táncoltatni a frátert.

Az a fráter azonban egyelőre nem mutatkozott!

Tisztelt barátunk, Bartos Dini, mintha spanyol tör markolatát szorongatta volna, mihelyt valaki a szép leány környékén megfordult. Frakjánál csak a szándéka lehetett sötétebb. Frici bátyánk pedig biztatta: — Csak vigyázz fiú! . . .

Eközben egy ártatlan képű, fiatal huszárhadnagyot vetett sorsa a szép leány közelébe. Széles vállú, egészséges gyerek volt, de egyébként semmi. Igazán, csak az égszínkéék attila, meg az aranycsillag. Feszengett, pődörgette a bajuszát, alig szólt egyet hozzá a szép leány, már pirult.

— A tacsó! — sajnálta őt Frici bátyánk is. Hát ez mit akar?!

— A csacsi! — mosolygott rajta a kamarás is.

Jó helyt kereskedik. Mulatott Frici bátyánk. Az a leány majd megtanítja keztyűbe dudálni.

De a szép leánynak mintha tetszett volna a kis hadnagy. — Zsozé nagysád, mit akar maga ezzel a huszárocskával? Tán kised-ovodát nyit? gunyolódott a kamarás. Szegényke azt se tudja, melyik lábára álljon! Csak pirul maga mellett s keresi a könyököt.

— Lásna, kedves barátom, kacagott a szép leány, — éppen ilyen kell nekem. Maguk olyan ügyesek, olyan okosak, maguk olyan egyformák! . . . Ez nem olyan, mint maguk. Frici bátyánk négy szemközt megmondta a kamarásnak: Ugratni akar téged, az az egész! Fel ne ülj neki, gyerek! Haszontalan fruskája.

A kamarás is tisztában volt a helyzettel. Őt ugyan nem teszi bolonddá senki! Pedig hát a szép leány igazat mondott, hogy neki olyan kell: az övé lett a piruló hadnagy égszínkéék attilájával, arany csillagjával együtt. Férjhez ment hozzá. Frici bátyánk panaszkodott nekünk:

Dabroncon, nitói állások lyokat. Gy két terem modern isk állásra hirc már megé tén megny

A város 17 év óta a zsufo falun. Ott keresés né Sümeg keze pedig

A város víz leveze medrek is valóságga kal. A na járta vele lódva jég — Ejn Röstell vészre há

Ezekne a városn ucca árka évi járul árkait re

Hanent a jó Iste a szolgál gondozás sülnek a kövel ki

Pedig több mu a hegyr ahol a ken, r egészen méter s

Hát a részre i ként az adna n ez gon dozásán

Vagy Ezt m főképp Most magán háza e gokkal tagon bokáig

leányo dolgo tek el jobban gott a is elh ez ne fogad rimén itt Pe arrav Ho itt Pe tisztá népn Legy látás egyé Be körü Nem is, enge ket kat az de l nag tart ugy any látt elvi

Dabroncon, Gógánfán, Óhidon második tanítói állásokkal megfelezték a zsúfolt osztályokat. Gyömörön most épül új iskolaépület két teremmel. Csehi érdemes plébánosa új modern iskolát építtetett a nyáron és tanítói állásra hirdetett pályázatot. Bazsin, Prágán már megérett az eszme s innen onnan szintén megnyitják a második tanítói állást.

A város névvel kérkedő Sümeg pedig 17 év óta egy lépést sem tett előre. Azért a zsúfolt osztályokat ne keressétek ma már falun. Ott nincs. Megtaláljátok Sümegen keresés nélkül is.

Sümeg maga tehetetlen, az állam segítő keze pedig igen-igen lassú.

A városon átvonuló uccái árkok nemcsak víz levezető csatornák, hanem piszkofogó medrek is. Különösen egy-egy szel után valóságos megalomnak mindenféle hulladék kal. A napokban egy idegen úri ember járta velem az uccákat s bizony indignálódva jegyezte meg:

— Ejnye de piszkos egy község ez!

Röstelkedtem miatta s az előző napi szélvészre hártottam a dolog ódiumát.

Ezeknek az árkoknak rendben tartásáról a városnak gondoskodnia kell. A Kossuth ucca árkaival gondoskodott is 120 korona évi járulékat ad az államnak, hogy az úttest árkaikat rendben tartsa.

Hanem a törvényhatósági út árkaival csak a jó Isten gondoskodik. Az Árpád uccának a szolgabírószágtól lefelé húzódó árka semmi gondozásban sem részesülnek. Nem részesülnek azóta, amióta még Koudor városbíró kövel kirakatta az árkokat.

Pedig erre legerősebb a víz sodra, legtöbb murvát, iszapot, kórot, gízgázt hoz le a hegyről s azután az árok alsó részeiben, ahol a víz sodra a kisebb lejtő miatt csökken, rétegekben lerakja. Némely helyen egészen el is tűnt az árok s a víz 3-4 méter szélességben folyik le.

Hát a képviselőtestületnek erre a város részre is kell gondolnia. Legjobb volna, miként az állammal tett, a vármegyének is adna megfelelő évi általányt. Akkor azután ez gondoskodnék embereivel az árkok gondozásáról.

Vagy pedig tisztíttassa maga a város. Ezt megköveteli a rend, a külső csin és főképpen — a jó egészség.

Most egyik-másik gazda akképpen segít magán, hogy mikor megtelik az árok, hát a háza elejére terített. Evvel a szerves anyagokkal tele, iszapos murvával fődí be vastagon gyalogjáróját. Ezért az egész nyáron bokáig érő homokot kellett dagasztania a

leányom közétek. Minduntalan talál valami dolgot a számomra. Nem élet ez fiúk, hígyjétek el. Ha leányotok lesz, vigyázzatok rá jobban. Ekközben, — mert szemtelenül mozgott az idő, — tisztelt barátunk, Bartos Dini is elhatározta, hogy valamit csinál. (Utóvégre ez nem gátolja, hogy beváltsa annak idején fogadalmát.) Elhatározta, hogy ő nem experimentál tovább az élettel, nem lopja az időt itt Pesten: körültekint az országban s ha egy arravaló fehérrépre akad . . .

Hogy milyen az arravaló fehérrépre (mert itt Pesten nincs arravaló), azzal körülbelül tisztában volt. Mígdenekelőtt legyen a fehérréprenek százötvenje, kétszázezerje azonnal. Legyenek továbbá ehhez arányban biztos kilátásai. Ha több van, annál arravalóbb. Az egyébre pedig: Az már izlés dolga.

Beutazta az országot. Két-három év alatt körülbelül végzett a Duna s Drávaközben. Nem talált arravalót. Így járt a Csallóközben is, pedig ott már hajlandó lett volna némi engedményekre. Taval szondirozta a felvidéket s irgalmatlanul szidja a hazai viszonyokat: — Kastély elül, hátul! Csak győzzétek azt a sok inast, komornyikot borralalóval, de ha alaposabban tudakozódol, a mennykö nagy park mögött már nem is a kastélyhoz tartozik a föld. Az már a héberé. Nekem ugyan elvem, hogy az ember ne tágítson, de anyi bizonyos, hogy csinos zsidó lányokat láttam a felvidéken. Szavamra. Különb ez elvi kérdés.

járó-kelő embernek. Ez nem járja! — Az a ganajos töltés egészségtelen is, meg a házak mind mélyre kerülnek, hogy — Tompa szerint — a ludak kényelmesen bekandikálhatnak az ablakon.

Ekképpen azután egészségtelenek a lakások is, mert maholnap egész pincelakásokká válnak.

Segítsenek tehát. Mert csak nem akarják, hogy Sümeg lakóinak egy része barlanglakó troglodita legyen!?

Bárd.

H I R E K

— **Magyar név.** Hanc József türjei lakos *Hanyira*, Rosenfeld Adolf keszthelyi illetőségű nagykanizsai lakos *Bartára* magyarosította vezetéknevét.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott ügyvezető miniszter Zalavármegyében az örvényesi anyakönyvi kerületbe Csáry Zoltán helyettes körjegyzőt teljes hatáskörrel anyakönyvvezetővé, továbbá a galambokiba Fiala Imre segédjegyzőt, a baksagyőrfaiba Molnár József segédjegyzőt, az alsólendvaiba Perényi Ödön aljegyzőt teljes hatáskörrel anyakönyvvezető-helyettesekké, a túskegygyörgyibe Juhay Antal segédjegyzőt, a muravidébe Török János jegyző-gyakornokot és a zalabéribe Gulner László segédjegyzőt a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorító hatáskörrel anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Jós Antal helybeli borbély iparos polgártársunk eljegyezte *Bazsó* Mariskát, *Bazsó* Sándor helybeli kovácsmester kedves leányát.

— **Esküdtszéki tárgyalás.** F. hó 19-én és 20-án esküdtszéki tárgyalás volt Zalaegerszegen. 19-én Pleibeisz József állott emberölés vádjá alatt. Pleibeisznek a feleségére vonatkozólag kellemetlen dolgot mondott Schneller János. Pleibeisz a szőlőből hazajövet hátulról fejbátította Schnellert, hogy ez meghalt. A törvényszékett tette: Sztaniszlavszky Adolf elnök, Szirmay Béla, Skoday Aurél szavazóbírák; Sinkovits Géza jegyző. Schneider Gábor ügyész közzvándló, Arvai László dr. védőügyvéd. Az esküdtbírók: Hangay Géza (főnök), Laux Rezső, Horváth János, Kolczonay Antal, Viriusz Vince, Mézsiros Sándor, id. Leszner József, Sümegi Tivadár, Virkner Lajos, Marton Gyula, Marton László, Sipos József, kiknek határozata alapján Pleibeiszot 4 évi fegyháza ítélték. 20-án Hably Antalné — Kály Marit vádolták,

A multkor Zemplénből került haza.

— Gyerekek! — újságolta nekünk, — emlékeztek még a szép Tassy Zsuzsára? Tudjátok akit az a huszár csipett el? Szavamra: bomlottam utána magam is. — És kacagva tette hozzá: Megfogadtam, hogy elhódítom az urától akárcsak legyen. Ostobaság! Hat gyereke van. A vén Fréci most dajkálja a legkisebbet. Szoptatja cucliból. Panaszkodik az öreg, hogy az a fráter máig sem tanult meg tartlizni se, hogy ez nem élet s azt üzeni: ha lányotok lesz, vigyázzatok rá jobban! Szavamra, a huszárt megsajnáltam, ma is úgy pirul. Ma se tudja, melyik lábán álljon a felesége előtt . . .

Csacsi! szegény, mit csináljon az ember ilyen fráterrel?! és még nekem aradozott, hogy ő milyen boldog. Az asszony hallgatatta el: Hallgas csacsikám: ne blamiroz bennünket. Szép engedelmesen elhallgatott szegény.

Hát urasszony? A bálkirályné! Akibe mindnyájan szerelmesek voltunk?!

Dini vállalt vont. — Nem adok neki három esztendő: vége, elhízik.

Szavamra az embernek a háta borzad, ha elgondolja, micsoda ostobaságokat követ el fiatal korában.

Malonyay Dezső.

hogy július 21-én Majosfán (Nova mellett) Németh János házából ellopott 272 koronát, pár zsebkendőt s fülbevalót és a házat belülről meggyújtotta, a tüzet azonban idejekorán elfojtották. A törvényszék: Fritz József dr. bíró elnök, Szirmay Béla, Rohonczy István szavazóbírák. Ludányi Béla dr. jegyző. Közzvándló Rezler Kornél dr., védőügyvéd Kele Antal. Az esküdtszék: Hangay Géza (főnök), Marton László, Kolczonay Antal, Koller Ferenc, Nagy János, Nagy Antal, Hólszky Sándor, Keszler Aladár, id. Leszner József, Virkner Lajos, Szoller István, Sipos József, Lázár Károly (pótag), kik a lopásban blünsnek mondták ki Hablyné, a gyújtogatásban nem. A törvényszék a lopásért két évi fegyházra ítélte a fiatal asszonyt. Kele Antal dr. semmisségi panaszt jelentett be.

— **Pályázat.** Csehin másodtanítói állást szerveztek. Fizetése 800 K, ebből felét az állam adja, 12 m² tűzi fa, kert helyett 20 K és lakás. A pályázat holnap telik le, azonban az állást csak november 1-én lehet elfoglalni.

— **Az emberszeretet ligája.** Inter arma silent musae, de az emberbaráti törekvések is. Semmi sem mutatja annak a folyamatos, nagy lelkesedéssel vezetett társadalmi akciónak, amit a József kir. szanatórium egyesület folytat, nagy sikerét, mint hogy még e napokban is, mikor az egész figyelmet a politikai válság és ennek fordulatós eseményei uralják: az emberszeretet oltárára áldozattal odasereglenek amint — Jókai mondta — az emberiség jobb és szebb fele, az emberszeretben buzgó magyar nők.

— **Zalamegyei borok díjazása a külföldön.** A liegei világkiállítás nagy zsűrije a napokban fejezte be működését. Bíráta a magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetsége által rendezett gyűjteményes borkiállításra nézve fényesnek mondható, amennyiben kiállítóink nagy része kiüntetésben részesült. A zsűri a zalamegyei kiállítók közül Tapolcáról Frisch József és Fia céget aranyéremmel és Elter Lajos badacsonytomaji lakost bronzéremmel tüntette ki. A jó hírnévnek örvendő kitűnő badacsonyi-déki borok a külföldön is méltó elismerésben részesültek.

— **Boszniába.** A király a 48-ik gyalogezredet, amelynek 3 zászlóalja Sopronban 1 pedig Nagykanizsán állomásozik, a jövő tavaszra Boszniába rendelte.

— **Bezárt iskolák.** A Tapolcán fellépett difteritisz miatt az összes elemi iskolákban az előadásokat további rendelkezésig beszüntették.

— **Színészek Tapolcán.** Micsey F. György neves színtársulata folyó hó 16-tól kezdve Tapolcán az Eibeschtz-féle vendéglőben látogatott előadásokat tart.

— **Megszűnt a sertésvész.** Járásunk területén, Sümegen és Nyíradon a sertésvész megszűnt. A baj különösen Sümegen igen súlyos lefolyású volt. Átlag a betegek 70%-a hullott el. A holnapi sümegi hetivásárra már lehet sertéseket fölhajtani.

— **Szabályrendelet az automobilra.** A vármegye törvényhatósága az automobilról való közlekedés tárgyában szabályrendeletet alkotott. Üdvözöljük a rendeletet, hisz lapunkban is többször sürgettük: tegyenek valamit az automobilon örült száguldozása ellen, amelynek annyi áldozata volt. A szabályrendeletet a belügyminiszterhez terjesztik föl jóváhagyás végett. Megerősítése után ismertetni fogjuk.

— **Szociális érdek.** Kunc Adolf dról, az elhunyt csornai prépostról olvassuk ez érdekes és megzavallásra méltó sorokat: Szociális érteke nagy, praktikus és utánzásra méltó volt. Midőn néhány évvel ezelőtt a rend csornai gazdaságát a jég teljesen elverte, (mely kár azonban a biztosítás révén megtérült) nagy aggodalom és gond fogta el az aratók lelkét, hogy mi lesz a télre? Ekkor összehívta az aratókat és a biztosítási összegből az előbbi évek aránya szerint az aratókra eső hányadot fölajánlotta nekik. Ezek nem akarták elfogadni ezt és a következő párbeszéd fejlődött ki köztük:

— Nem fogadhatjuk el, méltóságos uram, mert nem dolgoztunk meg érte.

— De ha volna munka, ugyebár szívesen elvégeznék?

— Az igaz, méltóságos uram.

— Nohát fogadják csak el, mi is épen olyan szívesen adjuk, amilyen szívesen dolgoztak volna maguk. Ha az Isten meglátogatott bennünket, miért ne segítsünk egymáson?

Szívének nemességére, szociális érzékére, de egyúttal a magyar paraszt végtelen becsületességére élénk világot vet e jellemző tény.

— **Személyi hír** Lapunk zártakor kapjuk a hirt, hogy kerületünk országos képviselője Kossuth Ferenc képviselőjében Makóra utazott az ottani Kossuth szobor leleplezésére. Kossuthot a kirallyal való tárgyalások Bécsben tartják.

— **Tüzek.** Folyó hó 13-án Mindszentkälla községben tűz ütött ki, melynek 3 lakóház és több melléképület esett áldozatul. A kár 5000 korona. — Dabronc községben a napokban Takács János lakóháza kigyulladt. Leégett még 8 lakóház, számos melléképület és sok takarmány. A kár összesen 8600 korona.

— **A hírlapirodalom szenzációja.** A fővárosi zsurnalisztika valóságos szenzációja. A Nap, ma az ország legradikálisabb, legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban megkapja a vidéki olvasó. Reggel olvashatja a lap gazdag anyaga sorában a nap egész történetét és kritikáját: a teljes országgyűlést, a politikai információkat, a külföld s a vidék híreit, a színházat, törvényszéki, sport- és egyéb eseményeket, továbbá a pontos és teljes tőzsdejegyzéseket. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Ugron Gábor, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Hangban, tartalomban, formában, színben s elevevényben új ez az újság. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő újság a legolcsóbb is. Egyes szám ára 2 krajcár, előfizetési ára egész évre 16 K. Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.) készséggel küld mutatványszámot.

— **Betörés.** Kellemetlen meglepetés érte a napokban Berta János arácsi lakost, míg családjával hazulról távol volt s este hazament. Zárt lakását nyitva s szobájában szekrényét fölfeszítve találta, melyből 900 korona készpénze hiányzott, mit ismeretlen tettes az ajtónak fejszével történt fölfeszítése után ellopott.

— **Egy lapnak szenzációs újítása.** Az utóbbi időben nagy világlapok mindinkább meghonosítják azt az újítást, hogy az eseményeket történetük pillanatában fényképekben megörökítik és olvasóiknak bemutatják. Ezen világlapokkal a Magyar Hírlap, független politikai napilap nemcsak lépést tartott, de sőt messze felülmulta azokat, amennyiben nap-nap után remek fényképekben mutatja be a napi eseményeket és azok szereplőit és egyébként is folyton eleven, friss és bő tartalommal jelenik meg. A Magyar Hírlap Budapesten este jelenik meg és kora reggel odaérkezik minden vidéki városba. Előfizetési ára havonként 2 K 40 f, negyedévenként 7 korona.

— **Öngyilkosság.** Sötét János gyulakeszi lakos nagy legény volt a kisasszony napján Gyulakesziben megtartott bucsukor. Többeket megszurkált s egy legénynek az orrát is levágta, mi miatt f. hó 17-ére idézve lett a tapolcai kir. járásbíróshoz, hogy bűnéért kérdőre vonják s ettől annyira megijedt, hogy szomszédjuk pajtájában egy gerendára felakasztotta magát. Mire megtalálták s kötelét elvágták, már meghalt.

— **Előfizetési felhívás.** »A Polgár« megjelenik minden nap reggel, vasárnap és ünnepnap után is, rendkívül bő és gazdag tartalommal. »A Polgár« programja a de-

mokrácia, a radikális szabadelvűség, a szociális igazság. Hangja szabad és nyílt. Főszerkesztője, Vázsonyi Vilmos dr. köré a publicisztika és a szépirodalom jelesei sorakoznak. A tárcarovatban egyébként hazai íróink legjobb elbeszélései mellett nap-nap után egy egy kitűnő külföldi novellát talál az olvasó. Tartalma élénk és tarka. Hírei és tudósításai megbízhatók és kimerítők. A nap teljes krónikáján kívül szórakoztató, derűs olvasmányt is bőven ad az újság, humoros cikkei szatirizálják a nap eseményeit és derűs élvezetül szolgálnak az olvasónak. »Szociális ügyek« címen külön gazdag rovatot nyitott a dolgozó kispolgárok ezreinek. E rovatban a kispolgárok szakérdekei minden istápolásra találnak és szociális fejlődések érdekében e rovat küzd a toll agitációjával. Ily gazdag, ily élénk, ily tarka és kimerítő tartalma mellett is csak 4 korona. Kapható mindenütt, az utcán is és az összes újságelárusító helyeken. Egyes példány 2 kr., (4 fill.) »A Polgár« külön meglepő kedveskedéssel is szolgál az idén előfizetőink, amennyiben karácsonyra gyönyörű kiállítású Naptárral ajándékozza meg őket. »A Polgár naptára« 250—300 oldalon, művészi kiállításban, számos művészi képpel, legjobb íróink elbeszéléseivel költeményeivel és karcolataival fog megjelenni. Benne lesz az év története is képből és írásban, azonkívül számos hasznos, oktató orvosi, jogi, stb. tanácsadó cikk, úgy, hogy e naptár szinte nélkülözhetetlen szükséglet fog betölteni a polgári családokban. »A Polgár naptára«-t megkapja »A Polgár« minden előfizetője. »A polgár« előfizetési árai, melyek ellenében a lapot a házhoz szállítják: Egész évre 16 K, Egy hónapra 1 K 40 f. Kiadóhivatal: Budapest, VII. ker., Eötvös-utca 37. szám. 1905. november 1-től pedig VI. Negyvező-utca 12. szám.

— **Jó válasz.** Mirandola Pico, Conkordia hercege (1463—1494.) bámulatos gyors észjárással birt s elmebeli tehetsége már kis gyermek korában kifejlődött, hogy valóságos csoda-gyermeknek tartották. Egy ízben valami öreg úr a kilenc éves Pico herceg jelenlétében megjegyezte, hogy azok az emberek, kiknek esze a gyermekkorban igen korán fejlődik ki vénségökre elbutulnak. »Akkor önnek uram kicsi korában világot rengető észtehetséggel kellett birnia.« Válaszolá a kis fiú.

— **Darnay-Múzeum ingyen naptára** ez évben 9 ezer példányban fog megjelenni és ingyen szétosztatni, melyet legalább 30 ezer férfi és nő átolvas és így minden hirdetés gazdára talál. Tisztelettel felkérem városunk és vidékének kereskedőit, gyárosait és iparosait, hogy készítményeiket abban hirdetni szíveskedjenek. Hirdetés az apró hirdetések rovatában 25 szög 1 korona azon felül 50 szög 2 korona. Nagy hirdetés 1/4 oldal 6 korona 1/2 oldal 12 korona egész oldal 20 korona. Hirdetések szeptember 25-ig Darnay Kálmánhoz küldendők.

— **Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlőszethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy a hol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát ahol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkereset tehetnek szert, ha címüket beküldik: »Hirdetési iroda« Budapest, Váci-utca 20/b.

— **Arc-szőr a nőknél** ép oly csunya mint kellemetlen. Ezen segítő, legalkalmasabb a mindenütt elismert Schmeidek féle Szőrvesztő-re hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszört alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdeséget, finomságot és simaságot, a mellett vegyileg megvizsgálva és hatóságilag az arcbőrre ártalmatlannak találtatott. Ára 7 korona. Kapható Schmeidek I.-nél Budapest, VJI, Nyár-utca 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai számban megjelent hirdetésünkre.

— **Kérelem.** Az új évnegyed alkalmából kérjük olvasóinkat, hogy az előfizetést megújítani s az esetleges hátralékokat beküldeni szíveskedjenek. Jegyzők és tanítók 4 K kedvezményes áron rendelhetik meg lapunkat. Tisztelettel a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Minden háziasszony
bűszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle
Kneipp-malata kávéna.

egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányoz-
nia a kávéval készítésénél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat
kérjük a »KATHREINER-
névvel.

Ung. Ib. 1905.

379. végreh. szám 1905.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. törvényszéknek 1905. évi 2438. számú végzése következtében Bárdi Ferenc dr. sümegei ügyvéd által képviselt Steiner Miksa javára Kovács Sándor ellen 1316 K 50 f. s jár erejéig 1905. évi június hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 720 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, kocsik hordók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sümegei kir. járásbírósa 1905. évi V 146/4 számú végzése folytán 1316 K 50 f. tőkekövetelés, ennek 1903. évi december hó 23. napjától járó 5% kamatai és eddgi összesen 318 K 95 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Nagy-Görbön végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1905. évi október hó 7-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sümege, 1905. évi szeptember hó 22. napján.

Vértessy kir. bir. végrehajtó.

Meglízható és szorgalmas

Ügynökök.

olyan vidékről, ahol a szőlő meg-
terem és szőlőműveléssel foglalkoz-
nak és ahol a filoxera pusztításait
már megkezdette vagy pedig ahol
szőlőültetéssel foglalkoznak: szép,
állandó és biztos mellékkeresetre
tehetnek szert, ha címüket közlik
**Hegyi Lajossal Budapest, Király-
utca 13. I.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátlatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban elárulsit

Würburger Jakab, Sümeg.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Szőlővessző!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell!

A szőlészet kincse.

A phyloxerának ellent áll!

Leírását

és árjegyzéket ingyen küldünk
bárkinék.

**Szőlőoltványok mérsékelt áron
kaphatók.**

Nagymennyiségű sima és gyökeres
Delaware-vessző eladás.

Cím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep-tulajdonosok.

Telep: Alsó-Segesd, Központi iroda:

Felső-Segesd (Somogy m).

A vegyileg megvizsgált, amellyel hatóságilag
az arcbőrre artalmatlannak talált

Szörvesztő

eltávolítja hűgyeknél az olajosnva, kellemetlen arc-
szőrt gyökereitől, anélkül, hogy az arcbőrnek
legkevésbé is ártana és az arcnak megadja az
üdeséget, finomságot és simaságot.
Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett eszközö

Schmidek I. Budapest, VII., Nyar-utca 18.

Hirdetéseket

jutányos áron
felvesz
a kiadóhivatal.

Megnyilt

Márkus Salamon Fia

ujjonnan és a jelen kor igényeinek minden tekin-
tetben megfelelő modern

ÁRÚHÁZA.

Kéri a t. vásárló közönség becses látogatását.
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindennemű
cikkekben.

Vezérszó: Minden darab szappan **Schicht** név-
vel, tiszta és ment káros alkatrészekből

SCHICHT-SZAPPAN!

(Szarvas vagy külcsszappan)

a legjobb és használatban a
legolcsóbb, minden ruhanemű
és mosási módszer részére.

Jótállás: 25 000 koronát fizet Schicht
György cég **Aussigban** bárki-
nek aki bebizonyítja, hogy
szappana a „Schicht” névvel, valamely káros keve-
réket tartalmaz.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönsé-
get, hogy nyomdámot megnagyobbítottam és

új betűkkel és gyorssajtóval

rendeztem be. Így abban a helyzetben vagyok,
hogy mindennemű kereskedelmi, ügyvédi és pri-
vát nyomtatványokat, valamint műveket és fo-
lyóiratokat izléses és tiszta kivitelben állítha-
tok elő.

Midőn ezt a n. é. közönségnek b. tudomására
hozom, b. pártfogásukat kérve, maradtam

teljes tisztelettel

özy. Horvát Gáborné.

Porcellán
edények, servi-
cek üvegárak,
 minden kivitelben a
 legolcsóbban
Würzburger Jakabnál
 Sümegen kaphatók.

Üzletmegnyitás!

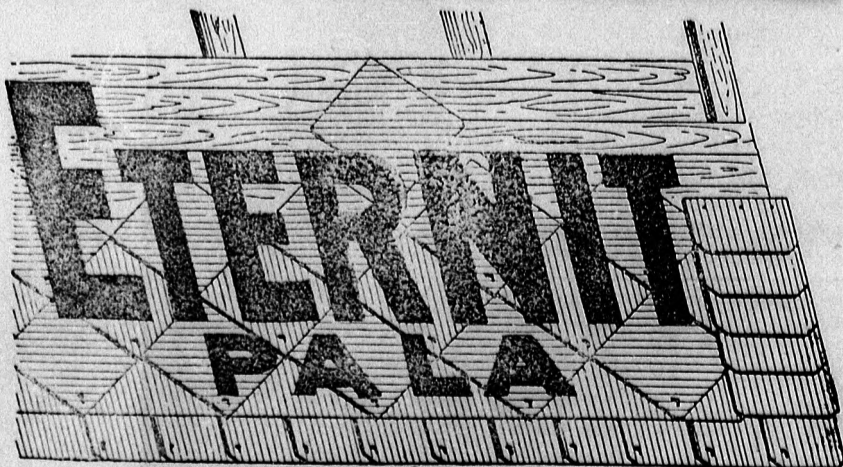
Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben f. hó 2-án Kossuth Lajos-ucca Epstein-féle házban olcsó kamatú jelzálog kölcsön pénzközvetítésre

fióközletet

nyitottam. Miután az elsőrendű hazai pénzintézetekkel közvetlen összeköttetésben állok, képes vagyok ingatlanokra a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket gyorsan kieszközölni. Felvilágosításokat készséggel díjtalanul adunk. A n. é. közönség szíves pártfogására és megbízására várva maradok magam ajánlva

kiváló tisztelettel
Kondor Adolf.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-ÚT 33.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.